

**SVERRIR THORSTENSEN, ÞÓREY KETILSDÓTTIR
OG ÞORLÁKUR SNÆR HELGASON**

**FUGLALÍF VIÐ HUNDATJÖRN Í
NAUSTAFLÓA VORIÐ 2010**

**KÖNNUN GERÐ AÐ BEIÐNI
UMHVERFISNEFNDAR AKUREYRAR**

Naustafloi vorið 2009. Ljósmynd: Sverrir Thorstensen

AKUREYRI ÁGÚST 2010

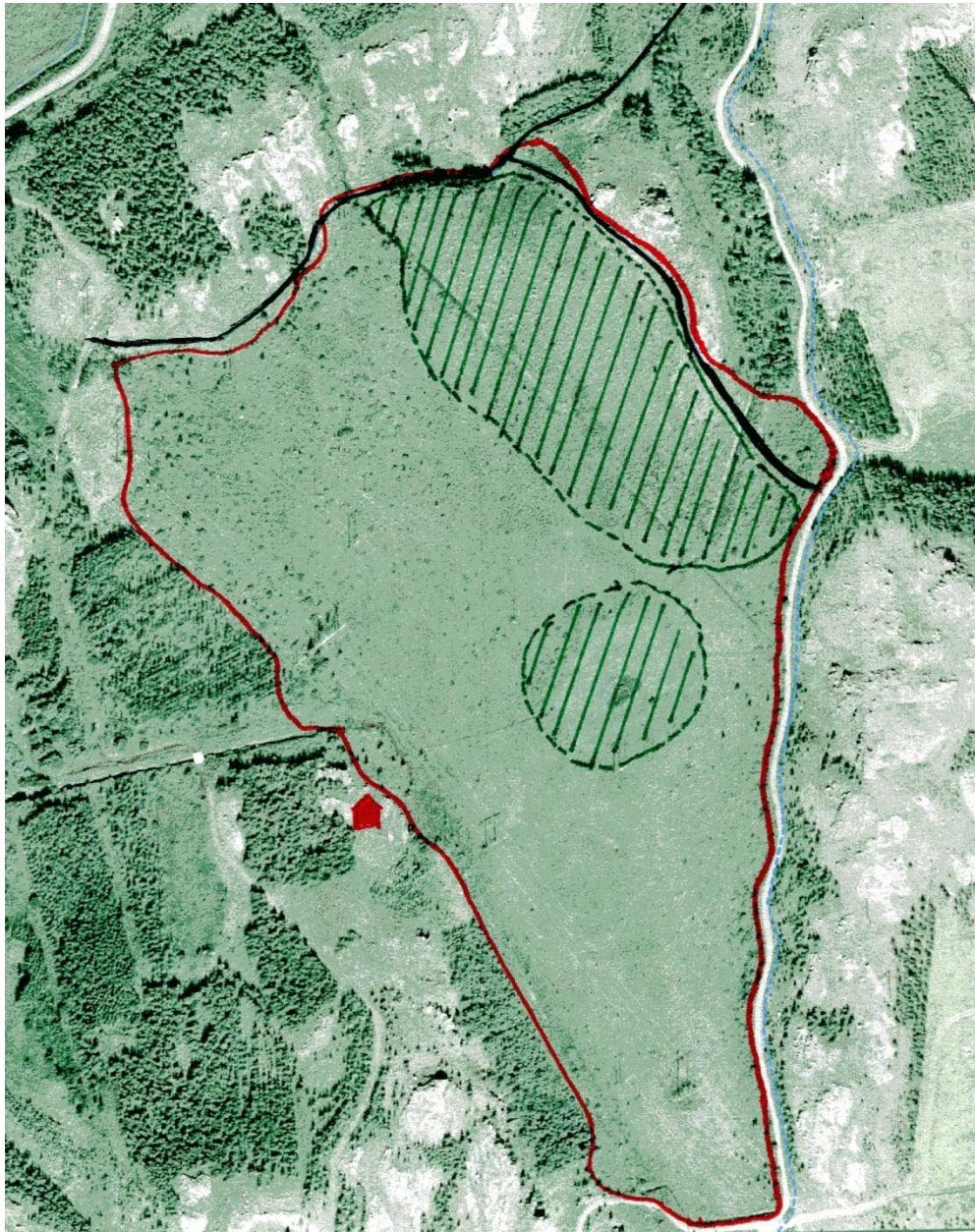
EFNISYFIRLIT:

1	INNGANGUR OG LÝSING SVÆÐIS	2
2	TALNINGARAÐFERÐIR	3
3	FUGLATAL	3
4	SAMANBURÐUR VIÐ FYRRI TALNINGAR	5
5	LOKAORÐ	5
6	HEIMILDIR	5

1 INNGANGUR OG LÝSING SVÆÐIS

Vorið 2010 töldum við fugla við Hundatjörn í Naustaflóa. Fyrri talningar fóru fram á árunum 2008 og 2009. Enn hefur ásýnd svæðisins breyst á milli ára; Stífla í skurði norður úr svæðinu hefur verið hækkuð og ræsið stendur nú hærra en fyrir ári síðan. Þetta hefur þau áhrif að nú var mun stærra svæði undir vatni en undanfarin 2 ár (1. mynd). Vatn náði að göngustígnum norðan flóans og ekki mátti miklu muna að flæddi yfir hann. Trjágróður (birki og gulvíðir) hefur aukist á þurrari hluta svæðisins, en á sama tíma hafa tré drepist þar sem þau standa í vatni á vorin. Stærð talningarsvæðis er um 0,01 km² (1 ha).

1. mynd. Naustaflói. Rauð lína afmarkar talningarsvæðið. Land undir vatni er skástrikað. Stíflugarður og nýr göngustígur er sýndur með svartri línu.

2 TALNINGARADFERÐIR

Talning fór fram 2. júní, en áður voru hettumáfar taldir sérstaklega 20. maí. Einnig var svæðið heimsótt 1. júlí og fuglar sem sáust voru skráðir. Eins og í fyrri talningum var byrjað á að skrá alla fugla sem sáust úr skýlinu vestan tjarnar. Síðan fórum við skipulega um þurrari hluta svæðisins með dósasnúru sem notuð er til að fæla upp fugla á hreiðrum (sjá Sverrir Thorstensen og Þorsteinn Þorsteinsson 2008b). Að lokum gengum við umhverfis blautustu svæðinu eins og fært var. Fuglar á óðali og hreiður voru merkt inn á loftmynd. (2. mynd). Hettumáfar voru taldir með því að fæla þá upp. Fjöldi varppara fæst með því að margfalda fjölda fugla með 0,61 (sjá Ævar Petersen og Sverrir Thorstensen 1993). Aðstæður til talningar voru ágætar, stillt veður og skýjað.

3 FUGLATAL

Alls sáust 9 tegundir fugla og verpa þeir örugglega allir á svæðinu. Fjöldi varppara var 55 í talningunni 2. júní, en ef notuð er talning hettumáfa frá 20. maí urpu alls 66 pör á svæðinu.

Urtönd *Anas crecca*

Eitt par sást í votlendinu. Þann 1. júlí sást kolla með 6 unga. Fjöldi varppara var 1.

Stökkönd *Anas platyrhynchos*

Kolla með 8 nýklakta unga, par og 2 steggir sáust á tjörninni. Fjöldi varppara var 3.

Hrossagaukur *Gallinago gallinago*

Alls fundust 4 hreiður. Fullorpið (4e) var í þremur þeirra og eitt útleitt (4e). Að auki staðsettum við 2 pör á óðali. Við merktum 1 fullorðinn kvenfugl með merki frá Náttúrufræðistofnun Íslands. Fjöldi varppara var 6.

Jaðrakan *Limosa limosa*

Eitt hreiður með 4 eggjum fannst og auk þess 3 pör. Fjöldi varppara var 4.

Spói *Numenius phaeopus*

Eitt óðalsbundið par hélt til á svipuðum stað og 2009. Fjöldi varppara var 1.

Stelkur *Tringa totanus*

Eitt hreiður með 4 eggjum fannst og auk þess var 1 óðalsbundið par á svæðinu. Fjöldi varppara var 2.

Óðinshani *Phalaropus lobatus*

Eitt par sást á tjörninni nyrst á svæðinu. Fjöldi varppara var 1.

Hettumáfur *Larus ridibundus*

Í talningu úr skýlinu 20. maí sáust 44 hettumáfar á hreiðrum. Þegar fuglarnir voru fældir upp reyndist heildarfjöldinn vera 78 fuglar sem gefur okkur 48 pör (78 x 0,61). Í talningunni 2. júní hafði hettumáfum fækkað úr 78 í 60. Fjöldi varppara samkvæmt seinni talningu var 37 pör. Hreiðrin voru öll í stöðinni meðfram tjörnunum. Varp virðist hafa tekist vel. Í byrjun júlí sáust tugir fleygra og hálfleygra unga á svæðinu. Fjöldi varppara var 48.

Þúfuttlingur *Anthus pratensis*

Einn syngjandi karlfugl með óðal vestast á svæðinu. Fjöldi varppara var 1.

2. mynd. Dreifing varpfugla annarra en hettumáfa í Naustaflóa 2. júní 2010.

4 SAMANBURÐUR VIÐ FYRRI TALNINGAR

Grágæs og rauðhöfðaönd sáust ekki að þessu sinni frekar en 2009. Rjúpa fannst ekki inni á talningarsvæðinu, en 2 pör héldu til rétt utan svæðis. Engin heiðlóa sást innan svæðis enda er tæpast við því að búast vegna mikillar bleytu (1. tafla). Eins og undanfarin ár verpa skógarþrestir, músarrindlar og auðnutittlingar í skógarreitunum við votlendið og sækja fæðu í það. Að þessu sinni heyrðum við ekki í glókolti við skýlið.

5 LOKAORÐ

Litlar sem engar breytingar eru á heildarfjölda vaðfugla og anda á milli ára. Fjöldi verpandi hettumáfa sveiflast til og er það í samræmi við það sem fram hefur komið í talningum í Eyjafirði á 5 ára fresti síðan 1990 (Ævar Petersen og Sverrir Thorstensen 1993, 2005 og óbirtar talningar 2005 og 2010). Vatnsstaða að vori ræður væntanlega töluverðu um fjölda varppara og einnig hvaða tegundir setjast að á svæðinu.

TEGUND	2008	2009	2010
Grágæs	1	0	0
Rauðhöfðaönd	3	0	0
Urtönd	2	2	1
Stökkönd	4	3	3
Rjúpa	2	1	0
Heiðlóa	0	1	0
Hrossagaukur	~4	7	6
Jaðrakan	1-2	3	4
Spói	0	1	1
Stelkur	2	4	2
Óðinshani	0	1	1
Hettumáfur	30	21	48
ALLS:	~50	44	66

1. tafla. Varpfuglar við Hundatjörn í Naustaflóa 2008, 2009 og 2010

6 HEIMILDIR

Sverrir Thorstensen. Óbirtar dagbókarfærslur maí-júlí 2010.

Sverrir Thorstensen og Snævarr Örn Georgsson 2009. Fuglalíf við Hundatjörn í Naustaflóa vorið 2009. Umhverfisnefnd Akureyrar. 7 bls.

Sverrir Thorstensen og Þorsteinn Þorsteinsson 2008a. Fuglalíf við Hundatjörn í Naustaflóa vorið 2008. Umhverfisnefnd Akureyrar. 6 bls.

Sverrir Thorstensen og Þorsteinn Þorsteinsson 2008b. Fuglalíf Krossanesborga sumarið 2008. Umhverfisnefnd Akureyrar. 21 bls. + 7 kort.

Ævar Petersen og Sverrir Thorstensen 1993. Hettumáfsvörp í Eyjafirði 1990. Bliki 13, 45-59.
Ævar Petersen og Sverrir Thorstensen 2005. Vöktun hettumáfs í Eyjafirði 1995 – 2000.
Náttúrufræðingurinn 73. árg. (1-2): 39-46.
Ævar Petersen og Sverrir Thorstensen. Talning hettumáfa í Eyjafirði 2005. Óbirtar
dagbókarfærslur.

3. mynd. Reidingsgras (horblaðka) er áberandi í blautasta hluta Naustaflóa.
Ljósmynd: Sverrir Thorstensen 07.06.2009.